

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2560/24
15.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Ивана Негића и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа адвокат Небојша Тешић из Ваљева, против туженог Град Ваљево, кога заступа ЗЈП Ваљево и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, ради утврђења својине, одлучујући по жалби тужених на пресуду Основног суда у Ваљеву П бр. 2317/23 од 05.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 15.8.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ жалбе тужених као неосноване и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеву П бр. 2317/23 од 05.02.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом и то ставом један дозвољено је проширење тужбе учињено поднеском од 28.12.2023. године, а ставом два усвојен је тужбени захтев тужиоца СС из ..., против туженог Града Ваљева и Републике Србије и утврђено да је тужилац АА власник дела катастарске парцеле број: ... КО ... и то дела ближе описаног у ставу 2 изреке пресуде у мерама и границама, што чини укупну површину од 42 м2, што су тужени Град Ваљево и тужена Република Србија дужни признати и трпети, да се тужилац упише као сувласник на кат.парцели број: ... КО ... и објекту на истој – објекат број 1 назив улице ..., површине 263 м2 некатегорисани пут, изграђен без одобрења за градњу све са реалним уделом од 42/263 у РГЗ СКН КО Ваљево, те су дужни трпети да тужилац свој сувласнички удео у парцели број ... КО ... и објекту број 1 на истој, издвоји и припоји својој парцели ... КО ... у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом три обавезани су тужени да солидарно

тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 105.300,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде, под претњом извршења.

Против ове пресуде у благовременом року жалбу су изјавили тужени побијајући пресуду због свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 ЗПП, овај суд је нашао:

-жалбе нису основане.

У спроведеном поступку није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити се жалбом указује на друге повреде поступка које би биле од утицаја. Не стоји ни релативно битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 а у вези члана 205 став 3 ЗПП на које се жалбом указује да првостепени суд није могао да дозволи проширење тужбе учињене поднеском од 28.12.2023. године на Републику Србију, јер се Република Србија томе противила, те да је стога требао да одбије тужбени захтев имајући у виду да нису обухваћене све парничне странке које су морале бити обухваћене, па је нашао да су ови наводи жалбе неосновани.

Наиме, у конкретном случају пошто су у Катастру непокретности уписани и Град Ваљево и Република Србија као носиоци права својине, односно права коришћења исти су по закону у смислу члана 211 ЗПП нужни супарничари, те морају да буду обухваћена сва лица која су учесници овог материјално правног односа, те стога проширење тужбе додавањем новог туженог који је нужни супарничар, првостепени суд је правилно дозволио, без обзира на противљење нужног супарничара који је накнадно означен.

Даље из утврђеног чињеничног стања произилази да су парцеле број: ... и ... (раније операти ... и ...) биле у власништву породице ..., те да је тужиочев отац парцелу број: ... КО ... купио од деде ББ, на којој парцели је изградио кућу крајем 70-тих година XX века, тужиочев отац је купио од ББ и део катастарске парцеле број: ... и то у мерама и границама опредељеним у тужбеном захтеву због потребе тужиочеве породице да прошири породичну кућу. Купопродајни споразум су постигли и то тако што је тужиочев отац ББ на основу усмено постигнутог договора исплатио купопродајну цену, након чега је ушао у посед предметног дела катастарске парцеле. У том периоду између парцела ... и ... КО ... и парцеле ... КО ... је постојао пут ширине од 3 метра, који и данас постоји и налази се на кат.парцели број: ... Током 2009. године Град Ваљево је уписан као власник катастарске парцеле број: ... облик својине јавна својина, а према уверењу и историјату уписан на катастарској парцели број: ... и ... КО ... РГЗ СКН Ваљево од 01.02.2022. године КП број: ... одговара парцели по старом премеру ... чији је власник био ББ, а кога је наследио АА, а КП број: ... одговара парцели број: ... по старом операту и она се у ЗКУЛ-у ... води на ББ, док је у Поседовном листу број: ... уписана Општина Ваљево као корисник. Према подацима Катастра непокретности Републичког геодетског завода од 21.04.2022. године катастарска парцела број: ... КО ... уписана је у ЛН број: ... површине 263 м2 и градско грађевинско земљиште под зградом и другим објектима, те је као ималац права на парцели уписан Град Ваљево са обликом својине

јавна својина у уделу од 1/1, а према подацима о зградима и другим грађевинским објектима на наведеној парцели се налази објекат – некатегорисани пут који је уписан као државна својина Републике Србије са уделом 1/1 и држаоцем Градом Ваљево. Даље, из налаза и мишљења вештака геометра суд је утврдио да укупно заузеће катастарске парцеле број: ... износи 0,00,42 хектара, односно 42м² и утврдио прецизне мере и границе дела катастарске парцеле број: ... који је предмет овог поступка, а из кога произилази да та површина од 42м² није пут.

На овако овако правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе члана 10 и 17 Закона о јавној својини, као и члана 28 став 4 Закона о основама својинскоправних односа, када је донео побијану одлуку налазећи да је тужилац у дугогодишњој државини овог простора од 42м² и то преко 40 година, те је нашао да су сви законски услови испуњени да би се усвојио тужбени захтев тужиоца као основан.

Овај суд је ценио наводе жалбе да је авионско снимање катастарских парцела вршено у периоду од 1971. до 1973. године, а да је већ по извештају Катастра тада ова предметна парцела била уписана у Катастру непокретности као друштвена својина корисника Општине Ваљево, те како је правни претходник тужиоца купио ову парцелу 1978. године, то тужилац преко свог правног претходника није могао бити савестан још од момента куповине, те је стога закључак суда о његовој савесности неправилан и у супротности са доказима у списима.

Из извештаја Републичког геодетског завода, а у вези парцеле број: ..., нигде не произилази нити се може утврдити да је снимање парцеле извршено 1971. до 1973. године, напротив у овом извештају се не наводи година када је извршено снимање парцеле, једино се наводи да је снимање и формирање парцеле било по новом оператру и излагање ове парцеле, а то је било 2009. године, те су дакле наводи жалбе који указују на не савесност правног претходника тужиоца и тужиоца неосновани, а имајући у виду овакав извештај Градског геодетског завода као и исказе тужиоца и сведока ББ. Ове исказе је и првостепени суд ценио и довео у везу са другим изведеним доказима а посебно наводећи да су у складу и са писаним доказом уверењем РГЗ СКН од 01.02.2022. године, о историјату уписан на овој катастарској парцели. Стога по налажењу овог суда, правилно је првостепени суд нашао да се ради о савесним држаоцима ове катастарске парцеле, у смислу одредбе члана 72 став 3 Закона о основама својинскоправних односа, савесност државине се претпоставља а овде тужени нису успели да ову претпоставку оборе својим тврдњама и доказима.

Одредбом члана 28 став 4 Закона о основама својинскоправних односа је прописано да савестан држалац непокретне ствари на којој други има право својине стиче право својине одржајем протеком рока од 20 година, правилно је суд нашао како се тужилац налази у државини која испуњава квалитете потребне за стицање својине путем одржаја, још од закључења уговора крајем 1970-их година, па све до 2021. године када је сазнао да се парцела у земљишним књигама води на тужену, дакле у периоду од 40 година.

У погледу навода туженог да се на друштвеној, односно државној својини све до измена ЗОСПО из 1996. године није могло стећи право својине одржајем, те да тек од

тада може тећи рок за одржај и да овај рок није прошао, овај суд је нашао да су ови наводи жалбе неосновани. Наиме, према Закону о основама својинскоправних односа и то члану 72 истог који се примењује у овом случају, државина је савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова, а квалитет савесности се процењује према субјективном уверењу држаоца да ли му је познато или је према постојећим околностима могло бити познато да ствар коју држи није његова, односно да припада неком другом. Држалац је савестан ако се докаже да је био савестан у моменту стицања државине, у моменту истека рока за одржај, а у међувремену се претпоставља његова савесност, а ко тврди супротно мора то и да докаже. С друге стране државина је законита ако се заснива на пуноважно правном основу која је потребан за стицање права својине и ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења. Законом о изменама и допунама Закона о основама својинскоправних односа ("Службени лист СРЈ" бр. 29/96 од 26.06.1996. године) који се примењује од 04.07.1996. године, престао је да важи члан 29 Закона о основама својинскоправних односа ("Службени лист СФРЈ" бр. 6/80), којим је било прописано да се на ствари у друштвеној својини право својине не може стећи одржајем, те је од тада законом дозвољено да савесни стицалац може стећи својину и на ствари (непокретности) која је у државини или друштвеној својини, али да се тај рок рачуна од 04.07.1996. године, те се у смислу испуњености услова како у погледу вандредног, тако и редовног одржаја као законом прописаног начина стицања права својине, у смислу члана 21 цитираног Закона о основама својинскоправних односа, рок за исту рачуна управо од 04.07.1996. године. Правни претходници тужиоца су савесни држаоци од краја 1970-их година, од када је правни претходник тужиоца купио од деде сведока ББ ову катастарску парцелу, те је од тада у савесној државини ове катастарске парцеле, а државина није узнемиравана за све ово време, те је истекао и двадесетогодишњи рок застарелости, који се рачуна од 04.07.1996. године, за стицање својине одржаја на основу савесне државине, независно од тренутка када је и формално Град Ваљево уписан у земљишним књигама као носилац права, јер су правни претходници тужиоца и тужилац све време на истој непокретности у државини мирној и узнемираваној.

Такође су неосновани наводи жалбе тужених да првостепени суд није правилно оценио чињеницу да КП ... КО ... у целој својој површини представља некатегорисани пут који је као такав јавно грађевинско земљиште, те да по члану 10 Закона о јавној својини, може бити искључиво у својини јединице локалне самоуправе као добро у општој употреби и не може бити у промету, нити се може утврдити право својине физичких лица на овој непокретности, па је нашао да су ови наводи жалбе неосновани. Наиме, из налаза и мишљења вештака произилази да је заузео предметне парцеле у површини од 42 м², те да тај део парцеле није пут на лицу места, а имајући у виду да је вештак излазио на лице места и утврђивао фактичко чињенично стање.

Даље, цењен је и навод жалбе туженог Града Ваљева да је доношењем ожалбене пресуде у делу става два изреке суд одлучио о захтеву који не спада у судску надлежност, имајући у виду да је донео одлуку да тужилац свој сувласнички удео у парцели бр. ... КО ... и објекту бр. 1 на истој издвоји и припоји својој парцели ... КО ..., а који захтев не спада у надлежност парничног суда, већ Катастра непокретности, па је нашао да су ови наводи жалбе без утицаја. Наиме, тачно је да се припајање и издвајање парцела представља надлежност катастра, међутим у конкретном случају је утврђено колико је фактичко заузео извршено катастарске парцеле ... од стране тужиоца који

држи тај део непокретности више од 40 година, те дакле, тај део је већ припојен његовој парцели, дакле користи је као део своје парцеле, па сама изрека пресуде и налог да се издвоји и припоји парцели су само формалне природе, имајући у виду да је фактички ово издвајање и припајање већ извршено, дугогодишњим коришћењем овог дела парцеле од стране тужиоца, односно његових правних претходника.

Правилна је и одлука првостепеног суда у погледу трошкова парничног поступка, јер је иста донета правилном применом одредаба члана 153 и 154 ЗПП, а трошкови су правилно обрачунати применом АТ и ТТ тарифе.

Обзиром на горе изнето, донета је одлука као у изреци, у смислу одредбе члана 390 ЗПП.

Одбијен је и захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка, имајући у виду да нису успели у жалбеном поступку, а у смислу одредбе члана 165 ЗПП.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић